No. 1242 — 1851

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5,00; voor de buitensteden *f* 6,00; franco door het geheele Rijk.
Brieven, *Gelden*, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

WOENSDAG, 21 MEI.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1,00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents per regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 20 Mei.

De Tweede Kamer gaat met rasse schreden voort, om de tallooze artikelen van de gemeentewet door te komen. Zij heeft in de zitting van gisteren weder een grooten stap gedaan, dewijl zij van art. 99 tot art. 148 is gevorderd.

De heer Groen van Prinsterer heeft in den aanvang der zitting eene motie van orde gedaan tot verduidelijking van art. 65 van het reglement van orde. Hij wenscht door de Kamer te zien beslist, dat de toelichting van een amendement door den voorsteller aangebragt, niet mogt worden gerekend tot eene spreekbeurt te behooren; maar dat de beraadslaging eerst mogt worden geacht te zijn geopend wanneer het amendement na de toelichting mogt zijn ondersteund, en dat de voorsteller dan nog twee maal het woord zou mogen voeren. Dat voorstel is met 44 tegen 18 stemmen aangenomen.

Art. 99, in den Vden titel, »over den Secretaris", behoeft eene wijziging ten gevolge van amendementen in art. 62 en 63 aangenomen. De daarover gerezen moeijelijkheid aan het slot der vorige zitting wordt nu door een voorstel van den minister van Binnenlandsche Zaken uit den weg geruimd. Hij voegt bij art. 99 eene alinea, waarin wordt bepaald, dat »de regel in art. 63 ten aanzien der bekleeding van ambten, bij het bestuur van 's rijks indirecte belastingen vastgesteld, zich uitstrekt, wat den secretaris betreft, ook over de ambten bij het bestuur van 's rijks directe belastingen." Dat wil zeggen dat 's rijks ambtenaar van de *directe* of *indirecte* belastingen, niet dan bij uitzondering en bij dispensatie door den koning kan worden benoemd tot secretaris. Met deze bijvoeging wordt het artikel zonder hoofdelijke stemming aangenomen. De overige artikelen van dezen titel geven geen aanleiding tot eenige discussie.

De VIe titel handelt »van den Ontvanger" van Art. 106—119 en wordt zonder stemming goedgekeurd. Daarmede is de eerste afdeeling afgewerkt.

De tweede afdeeling, »van de bevoegdheid der gemeentebesturen" is nu aan de beurt. Titel I van deze afdeeling geeft »algemeene bepalingen." Het eerste artikel van dezen titel, art. 120, bepaalt dat de gemeentebesturen de belangen der gemeente en der ingezetenen kunnen voorstaan bij den Koning, de Staten-Generaal en de staten der provincie.

De heer Sloet vraagt daaromtrent, of de gemeentebesturen zullen verpligt zijn, zich eerst tot den commissaris des Konings te wenden alvorens zich bij den Koning te vervoegen. De vraag was onnoodig, want het artikel laat daaromtrent alle vrijheid aan het gemeentebestuur. Het wordt zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Bij art. 121 ontstaat eene discussie over de vraag of het zaak is, dat gemeente-besturen, die met andere gemeente-besturen onderhandelen over gemeenschappelijke zaken, belangen, inrigtingen of werken, daartoe magtiging moeten vragen, hetzij aan de Gedeputeerde Staten, als zij in dezelfde provincien zijn gelegen, hetzij door de Gedeputeerde Staten aan den Koning, als zij tot verschillende provincien behooren. Zulks wordt betwist door de heeren van Goltstein, die daartegen een amendement voordraagt, Mackay en Schooneveld. Zij doen zulks op grond, dat de vrijheid der gemeenten te veel wordt belemmerd, en dat er genoeg voor de algemeene belangen is gewaakt door de bepaling, dat zij tot de regeling hunner onderzijdsche belangen, de goedkeuring der Gedeputeerde Staten of des Konings behoeven. De minister bestrijdt het amendement. Hij beweert, dat het dikwerf niet genoeg is eene onderhandeling te stuiten, nadat zij geschied is, maar dat het dikwerf noodzakelijk kan zijn, die in den aanvang tegen tegen te gaan. Overigens kan, naar zijne meening, de vrijheid der gemeente besturen zich niet verder verder uitstrekken dan hare grenzen; werkt zij naar buiten dan is eene tusschenkomst noodzakelijk. Ook de meerderheid is deze meening toegedaan en verwerpt het amendement van den heer van Goltstein met 40 tegen 22 stemmen. Daarop is dit artikel met de volgende tot art. 127 zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd.

In art. 128—133 worden regelen gesteld in acht te nemen bij vereeniging en splitsing van gemeenten. De heer van Goltstein bij art. 128 en de heeren van Hall, van Nispen, van Goltstein, Mackay bij art. 130 vreezen dat deze artikelen de vereeniging en splitsing meer zullen tegenwerken dan bevorderen. Sommige hunner zien in deze regelen een inbreuk op de Grondwet. Het is den minister niet moeijelijk gevallen aan te toonen, dat die zienswijze het gevolg is van misverstand en overdrijving. In de besproken artikelen wordt slechts eene enquête voorbereid, om de wetgevende magt voor te lichten, welke wetgevende magt alleen over de vereeniging of splitsing beslissen zal. Art. 130 is onveranderd aangenomen met 48 tegen 15 stemmen; de overigen zijn zonder hoofdelijke stemmen goedgekeurd.

De IIe titel »van de regeling en het bestuur van de huishouding der gemeenten" behandelt in zijn 1e hoofdstuk algemeene bepalingen. Artt. 134—147 vinden geen bezwaar.

Art. 147 geeft aanleiding tot eene korte maar vrij levendige en niet onbelangrijke discussie. Het bepaalt dat de raad, *zoo verre de benoeming niet aan anderen behoort*, de leden en beambten van het bestuur der godshuizen en andere instellingen van liefdadigheid benoemt. De heer de Man, uit vrees dat het regt der liefdadige vrije gestichten niet genoeg is gewaarborgd, stelt een amendement voor, dat de minister bestrijdt en wijzigt om de bedoeling des voorstellers te verduidelijken. Maar een aantal sprekers, waaronder de heer van Nispen, verzette zich daartegen, omdat de oorspronkelijke redactie naar hunne, en ook naar onze wijze van zien, beter, en allezins weldoend is, om de onafhankelijkheid der zelfstandige gestichten te waarborgen. De Kamer verwerpt dan ook het amendement met algemeene stemmen op 4 na, en keurt art. 147 zonder stemming goed.

Op art. 148 stelt de heer Dommer van Poldersveldt een amendement voor, dat door de heeren Groen van Prinsterer, van Nispen en Wintgens wordt ondersteund en door de Kamer aangenomen. Het artikel wil, dat »de goedkeuring van den raad wordt vereischt op de begrooting en rekening der godshuizen en andere instellingen van liefdadigheid, die uit de gemeentekas onderstand genieten, *of, naar de regelen, bij de wet op het armbestuur te stellen, aan het gemeentebestuur rekenpligtig zijn.*" Men ziet, in dat artikel wordt het zaad gelegd, dat in de armenwet zou moeten ontkiemen en opgroeijen tot inmenging der regering in alle bijzondere liefdadigheids inrigtingen. Daartegen heeft de heer Dommer met zijne medestanders zich ten sterkst verzet. Het verwondert ons, dat de minister niet met zijne gewone rondheid de gestelde vragen van den heer Groen heeft beantwoord; maar liever door ontwijkende redenen voor de toekomst den weg scheen te willen openhouden, om in het vervolg van tijd de inmenging der regering in de zelfstandige gestichten van liefdadigheid tot stand te brengen. Wat er ook van zij, de minister heeft uit de aanneming van het amendement van den heer Dommer kunnen ontwaren, dat het zoo gemakkelijk niet gaan zal een stelsel van bemoeijing in de vrije armbesturen tot wet te maken. De heer Dommer had voorgesteld uit het artikel deze woorden te ligten: »Of naar »de regelen, bij de wet op het armbestuur te stellen, »aan het gemeente-bestuur rekenpligtig zijn." Dit amendement is met 37 tegen 25 stemmen aangenomen."

Daarna is art. 149 zonder discussie goedgestemd en de zitting tot heden verdaagd.

Wij zien met genoegen dat de *Nederlander* protesteert tegen de opname van »de *orthodox-gereformeerden* als »adhærenten van de *Fakkel* in de bespottelijke nomen»clatuur van protestantsche strijdkrachten."

Men leest in de *Echo du Mont Blanc*, een katholijk blad hetwelk te Annecy, eene stad in Savoye, wordt uitgegeven, het volgende:

»Sedert de Sardinische politiek Engelsch geworden is, hebben de ministerieele dagbladen eene protestantsche kleur aangenomen. De *Gazetta del Popolo* (een zeer ministerieel blad, en wat men er ook tegen zeggen moge, wij zullen dit bewijzen) heeft ons in eenige zijner fraaije artikelen aangetoond, dat de katholijke godsdienst eene bron is van ellende, verdrukking en slavernij voor de volken. De conclusie is dus zeer natuurlijk: wil eene natie waarlijk vrij, groot en welvarend zijn,.... dan worde zij Protestantsch.

»De *Resorgimento*, die zoo gaarne die gulle bekentenis zou beamen, zit nog een weinig in verlegenheid, doordien hij somwijlen gesproken heeft van *zijne godsdienstige overtuiging* en van zijn *eerbied voor* het geloof zijner vaderen. 't Is jammer voor hem, maar hij weet er toch een kunstje op. Hij predikt niet openlijk het protestantisme, maar hij stelt zich schadeloos voor dit gemis door de pausselijke Breve, waarbij de kerkelijke hierarchie in Engeland is hersteld, te noemen: eene »tweedragts fakkel, door eene helsche politiek op de Britsche eilanden geworpen."

»Alle revolutionaire bladen, zoo ministerieele als niet ministerieele, hebben eene sterke studie gemaakt van het *vocabulaire* van de Vaders der reformatie in de XVIe eeuw, en al ontbreekt het hun aan magt om hun werk weder op te vatten, daar hunne godsdienst wel degelijk dood is, toch blijven zij hunnen haat bot vieren tegen den Paus, tegen de Kerk en hare eerbiedwaardige goddelijke instellingen. Vooral tegen eene derzelve ziet men alle organen van het jonge-Italie een stroom van gal en goddeloosheid uitbraken, namelijk het H. Sacrament der Biecht. Herinneren wij ons slechts wat de republikeinen van Rome hebben gedaan. Zoodra zij het gezag overweldigd hadden, sleepten zij de biechtstoelen uit de kerken en stapelde ze op het *Piazza del Populo* opeen om ze te verbranden.

»In Piemont hebben de Mazzinianen de biechtstoelen nog niet in den brand gestoken; maar hoeveel moeite hebben zij niet aangewend om de godsdienstige overtuiging der geloovigen aan het wankelen te brengen, vooral gedurende het onlangs plaats gehad hebbend jubilé, waarbij het geloof, dat zij voor altoos uitgedoofd hoopten te hebben, zoo levendig, zoo glansrijk heeft geschitterd! Want om in hunne plannen te slagen, hebben zij den haat, de begeerlijkheid en de wraakzucht noodig van hen die ver van God verwijderd leven, en ieder die zich met den Hemel verzoent, is een werktuig dat hun ontvalt."

De heden ontvangen *Javasche Couranten* loopende van 26 Febr. tot 26 Maart, bevatten weinig nieuws. Het belangrijkste deelen wij morgen mede.

Bij Koninklijke boodschap van den 24sten Maart 1851 is aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal een ontwerp van wet aangeboden, betrekkelijk den afstand in gebruik van domeinen tot oprigting van eene landbouwschool te Borculo. Het onderzoek der voordragt in de Afdeelingen heeft tot de volgende beschouwingen aanleiding gegeven, die wij overnemen uit het verslag van de Commissie van rapporteurs, bestaande uit de heeren Gevers van Endegeest, Westerhoff, Hengst, Reinders en Schiffer.

Door enkele leden werd de vraag voorgesteld of door dit wets-ontwerp niet zou worden vooruitgeloopen op de inrigting, door de wet overeenkomstig art. 194 der Grondwet aan het openbaar onderwijs te geven. Reeds wordt aan onze hoogescholen gedeeltelijk in den landbouw onderwezen. Mogt het noodig worden geoordeeld bij de wet op het onderwijs in het belang van den Staat daaraan uitbreiding te geven, of blijken dat het onderwijs in den landbouw uitsluitend door den Staat moet worden verstrekt, zou die regeling door de aanneming dezer voordragt zijn belemmerd. Die leden meenden derhalve dat het eenigzins voorbarig was zich met een wets ontwerp te vereenigen, hetwelk eene algemeene regeling van het onderwijs in den weg zou kunnen staan of bemoeijelijken.

De groote meerderheid der leden was van meening dat het denkbeeld van het Gouvernement, om bijzondere inrigtingen van onderwijs in den landbouw reeds nu te bevorderen en te ondersteunen, volkomen goedkeuring verdiende. Bij de VIIIste afdeeling van het Vde hoofdstuk der staatsbegrooting voor 1851 was de behoefte daaraan op nieuw ter sprake gekomen. Het onderwijs in den landbouw, zoowel theoretisch als practisch, werd meer en meer noodzakelijk, vooral zoo in dien tak van nijverheid de mededinging met naburige Rijken, waar wetenschappelijke opleiding daarvoor bestaat, op den duur mogelijk zal zijn. De uitoefening van den landbouw is niets anders dan de toepassing der regelen en lessen der natuur- en scheikunde, welker kennis daarom voor iederen landbouwer onmisbaar is. Het gevoelen van zeer enkele leden, dat theoretisch onderwijs in den landbouw niet noodzakelijk is, dewijl ervaring alleen dien kan leeren, behoeft

vond dan ook weinig bijval, en met hunne meening, dat de ondervinding zou hebben aangetoond hoe de toepassing van theorien op den landbouw steeds de uitkomsten deed falen, kon de groote meerderheid der leden niet instemmen Zij wezen juist op andere landen, vooral op Belgie, waar de oprigting van landbouwscholen uiterst gelukkige uitkomsten opleverde, en beschouwden dus de door het Gouvernement voorgenomen bevordering dier inrigtingen eene in het belang van den Staat hoogst wenschelijke zaak, te meer nog, omdat voor den landbouw, in vergelijking met handel of andere takken van nijverheid, tot nog toe weinig was verrigt. Maar bepaaldelijk werd het denkbeeld toegejuicht, om landbouwscholen door particulieren te doen oprigten. En zoo al door den Staat zoodanige inrigtingen moesten worden daargesteld, waarvoor eenige leden zich verklaarden, dan nog kunnen bijzondere inrigtingen nuttig werken, door den wedijver en de mededinging welke zij zullen doen geboren worden. Wijders zijn voor particuliere inrigtingen niet die gebreken en misbruiken te vreezen, welke bij eene staats-instelling moeijelijker kunnen geweerd worden. Aan landbouwscholen door particulieren opgerigt, moet dus ongetwijfeld de voorkeur worden gegeven boven die door den Staat ingesteld.

§ 3. Terwijl men alzoo aan het hoofddenkbeeld om ondersteuning aan bijzondere inrigtingen te verleenen, vrij algemeen goedkeuring schonk, had men echter tegen de toepassing daarvan, zoo als zij werd voorgedragen in het wetsvoorstel, menig bezwaar.

De Memorie van Toelichting zegt, dat de geschiktheid van Borculo tot het vestigen eener landbouwschool op genoegzaam groote schaal, bij een grondig onderzoek overtuigend is gebleken. Vele leden merkten aan, dat zij dit konden beamen, wanneer het oog werd geslagen op de voorhanden gebouwen, doch dat de geschiktheid van het terrein, waarop het onderwijs moet worden gegeven, zeer twijfelachtig is. Dat terrein bestaat bijna geheel uit zaad- en leemgronden. Aan hem, die eenen kleigrond zal moeten bebouwen, zal te Borculo geen, ten minste geen volledig onderwijs verstrekt kunnen worden; het zal eene eenzijdige rigting erlangen. Ook wat de weilanden, tot het af te staan domein behoorende, betreft, deze zijn weinig geschikt om van den gras- en hooibouw eene juiste kennis te geven.

§ 4. Doch zoo al de geschiktheid der domeinen van Borculo buiten twijfel werd gesteld, meenden vele leden dat de opofferingen voor den Staat voortvloeijende uit den afstand daarvan en uit de wijze waarop zij worden afgestaan, te aanzienlijk zullen zijn. Eene uitgestrektheid van 40 a 50 bunders grond kwam hun allezins voldoende voor, om in de behoefte eener landbouwschool te voorzien. Zoo er landerijen, welke zij ongeveer op eene waarde van f 150,000 schatten, aan deze inrigting werden afgestaan, zou daardoor welligt de gelegenheid om meer andere scholen te ondersteunen, in de toekomst ontnomen zijn; terwijl de uitkomsten, welke de landbouwschool te Borculo zal opleveren, niet in verhouding kunnen staan tot de waarde van het door den Staat opgeofferde. Het eigendom van den Staat zal bij dezen afstand niet genoegzaam verzekerd zijn; om dit te staven beriep men zich onder anderen op eenige artikelen van het aan de wets-voordragt gehechte contract.

Maar behalve de ongenoegzaamheid en waarborgen voor het eigendom van den Staat, was ook geene zekerheid gegeven, dat voortdurend naar het doel, waarmede de afstand zou plaats hebben, door het zedelijk ligchaam zal worden gestreefd. Die waarborgen zijn alleen te verkrijgen door meerder toezigt van het Gouvernement op het onderwijs en het bestuur dier inrigting.

'sGRAVENHAGE, 18 Mei. Z. M. de Koning wordt Woensdag van het Loo in deze residentie terug verwacht.

— Gisteren avond is er een ministerraad gehouden.

— Men verneemt, dat er bij het departement van binnenlandsche zaken druk gearbeid wordt aan de vervaardiging van een ontwerp van wet nopens de nationale militie, dat spoedig in gereedheid zal zijn, om aan de wetgevende magt te worden onderworpen.

— Naar men verzekert zal de Kamer, onmiddellijk na afloop der discussien over de gemeentewet, het onderzoek aanvangen van de ontwerpen betreffende de regterlijke organisatie en de wijzigingen in het belastingstelsel.

STATEN-GENERAAL.

TWEEDE KAMER.

Zitting van Maandag 19 Mei.

In deze zitting zijn ingekomen de navolgende wets-ontwerpen: een wets-ontwerp tot goedkeuring eener overeenkomst met Belgie omtrent de scheepvaart op het kanaal van Terneuzen; en drie wets-ontwerpen betrekkelijk de regeling van 's Rijks comptabiliteit, de zamenstelling en taak der Algemeene Rekenkamer en de oprigting eener bewaarkas.

De beraadslagingen over het ontwerp van gemeente-wet is voortgezet. De voortzetting der beraadslaging is op morgen ten elf ure bepaald.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 18 Mei. De herziening der constitutie houdt thans uitsluitend de aandacht bezig. De openbare meening schijnt er zich weder luider voor te verklaren; talooze petitien met vele handteekeningen voorzien, zijn bij het comités generaal ingekomen, en in onderscheidene departementen hebben zich comités georganiseerd, om de verzoekschriften te ontvangen.

De groote staatkundige vereenigingen in de hoofdstad hebben zich sedert eenigen tijd mede ernstig met de zaak gemoeid. De legitimistische vereeniging in de straat Rivoli heeft eergisteren en gisteren twee belangrijke bijeenkomsten gehouden. In de laatste zitting, waarin de heeren de Falloux, de Nettement, Vesin en Vatismenil het woord voerden, is met eenparige stemmen besloten, dat de geheele regterzijde der Wetgevende Vergadering stemmen zou voor eene algeheele herziening der constitutie.

Met dit al is het nog niets minder dan zeker, of dit besluit der legitimisten in de Vergadering overwigt zal hebben op de stemming der meerderheid. Integendeel wordt van goederhand beweerd, dat ofschoon de openbare meening, vooral bij den landelijken stand, zich voor eene algeheele herziening vrij algemeen heeft verklaard, het meerendeel der leden van de regterzijde der Wetgevende Vergadering niet met het gevoelen der legitimisten instemt, omdat zij zulk eene volkomene omwerking gevaarlijk acht in den tegenwoordigen tijd van doffe spanning. Bovendien is het geen geheim dat de legitimisten bij deze gelegenheid met alle kracht zouden pogen aan te dringen op de onmiddellijke terugkeering tot de wettige monarchie, ofschoon met inachtneming der constitutioneele vormen.

De vereeniging in de straat der Pyramiden, die der vrienden van het Elysée, heeft eergisteren in hare bijeenkomst alleen bepaald, dat zij trachten zou zich met de andere vereenigen van de gematigde partij te verstaan nopens eene gemeenschappelijke redactie van het voorstel tot herziening. Met het beginsel der herziening heeft zij zich geheel vereenigd.

De ultra-republikeinsche vertegenwoordigers waren tegen heden uitgenoodigd tot eene bijeenkomst bij den restaurateur Lemardelay. Wat zij daar hebben besloten was reeds vooraf bekend, namelijk: het behouden der constitutie en de afschaffing der kieswet van 31 Mei.

— Men weet, dat er eene telegrafische verbinding bestaat tusschen het ministerie van binnenlandsche zaken en het Elysée; thans is men bezig om ook de prefectuur van politie daarbij te vereenigen.

MADRID, 13 Mei. De uitslag der verkiezingen overtreft overal de gunstige verwachting der ministerieele partij.

De progressisten zullen naauwelijks 50 leden tellen, en de partij, waar Sartorius, graaf de San Luis, voormalig minister van Narvaez, zich aan het hoofd bevindt, ter naauwernood 20 leden. De coalitie dezer beide fractien der Kamer is dus niet zeer geducht voor het ministerie.

— De verjaardag des konings, Don Francisco d'Assisi, is heden zonder de minste plegtigheid, zelfs zonder receptie ten hove afgeloopen, deels om den toestand der koningin, zoowel als om het ongeval der koningin-weduwe voor eenige dagen overkomen.

Brieven van Lissabon van 10 Mei, berigten dat de vermoedelijke erfgenaam der kroon, de jeugdige Don Pedro, kolonel van het regement grenadiers der garde stellig verklaart dat hij nooit weder de uniform zal aandoen van het regement dat zijnen vader ontrouw is geweest. De uiterste partijen hebben plan om eene luisterlijke hulde te brengen aan Saldanha bij zijn intrede in Lissabon. Eenige duizenden personen zouden hem te gemoet gaan, en luide vivats doen hooren voor Don Pedro II en voor den regent-hertog van Saldanha. »Maar, zegt een dagblad, bij de tegenwoordige gemoedsgesteldheid van den jongen vorst, moeten zij, die het regentschap te Lissabon proclameeren, vooraf wel weten dat zij de republiek uitroepen."

ENGELAND.

LONDEN, 17 Mei. De *Times* bevat een krachtig protest tegen de *bill* betreffende de katholijke hierarchie, door zeer vele leden der katholiciteit uit alle graafschappen van Engeland onderteekend. Zij toonen het onregtvaardige en beleedigende van het ontwerp aan, en eindigen met de verklaring, ook namens hunne katholijke broeders in Ierland, dat zij voornemens zijn langs alle wettige en constitutioneele middelen, die hun ten dienste staan, zich te verzetten tegen elke poging, welke de aanranding van hunne vrijheid van godsdienst mogt ten doel hebben.

De *Times* doet overigens opmerken dat de belangstelling in de *bill* tegen de katholijke hierarchie dagelijks in Engeland vermindert, ten gevolge van de buitengewone langwijligheid der discussien.

— Berigten van Hong-kong tot 30 Maart, en van Bombay tot 17 April, melden dat eenige onlusten in de provincie Kuang Sie eene vermindering in de zaken te Canton hebben te weeg gebragt. De gouverneur-generaal is op weg naar Simla. Hij zal gedurende de gunstige mousson naar Calcutta terugkeeren.

DUITSCHLAND.

KEULEN, 19 Mei. Betreffende de bonds-vergadering leest men in het *Journal de Frankfort* een zeer belangrijk artikel, aldus luidende:

»Thans, nu alle Bondsstaten op het voorbeeld van Pruissen zich in die vergadering gaan vertegenwoordigen, zal de bondsvergadering hare zittingen geregeld voortzetten. Alle twijfel en twist over de vraag, of de bondsvergadering opgeheven dan wel alleen geschorst was, heeft een einde genomen door eene beslissing, gegrond op den drang der omstandigheden, die aan den eenen kant tegenover het buitenland een sterk en van eene geconcentreerde magt voorzien Duitschland vereischt, van den anderen kant eenen door al de bondsstaten erkenden wettigen grondslag voor de wijzigingen en hervorming der bondgenootschappelijke staatsregeling. Alleen op die wijze zal men er in slagen deze laatste in overeenstemming te brengen met de behoeften des tijds en met de vorderingen van orde en veiligheid, die op een krachtig uitvoerend gezag moeten steunen, en die, zonder de souvereiniteit der afzonderlijken Staten te benadeelen, eene boven allen vreemden invloed verheven bonds-souvereiniteit vereischt.

»Er zal geene plegtige openings-zitting plaats hebben. Daaruit blijkt, dat men niet tot den bondsdag zal *terugkeeren*, als tot eene instelling die men niet door een ander bondsorgaan heeft weten te vervangen; daaruit blijkt tevens, dat men bij den bondsdag blijft, als bij eene instelling, die wel is waar eenen tijd lang geschorst is geweest, maar die geen oogenblik heeft opgehouden te bestaan, en welke in dien behoudenden geest ontwikkeld en bevestigd moet worden, die niet alleen op het regt, maar ook op de historische ondervinding acht slaat. Deze laatste toch levert den zekersten en krachtigsten waarborg op, dat het door een verloop van eeuwen bevestigde regt nooit tot onregt voor het tegenwoordige of voor de toekomst worde.

»Oostenrijk en Pruissen zijn het onderling eens nopens de belangrijkste wijzigingen in de organisatie van het bondgenootschap. Wij gelooven uit dien hoofde, dat men nog over de bijzonderheden dezer reorganisatie in discussie zal kunnen treden, maar wij zijn tevens overtuigd, dat die discussien er niet toe zullen leiden om de geheele reorganisatie twijfelachtig te maken. Die reorganisatie berust op het legale en politieke beginsel dat Oostenrijk en Pruissen den grondslag van het Duitsche bondgenootschap uitmaken, hetwelk van zijnen kant, door zijn neutraal karakter, en uit kracht der souvereiniteit van de afzonderlijke Staten, tegen alle aanmatiging van de zijde dier mogendheden beveiligd is. Oostenrijk en Pruissen geven zelfs, door met al hunne provincien tot het bondgenootschap toe te treden, aan de onzijdigheid en het defensieve karakter van hetzelve eenen waarborg te meer, alzoo zij daardoor voor hunne eigen en bijzondere staatkunde hetzelfde neutrale en defensive karakter aannemen, en bij gevolg het bondgenootschap nimmer in een offensiven aanslag kunnen wikkelen, noch ook op de onafhankelijkheid, de vreedzame ontwikkeling en het bestaan der afzonderlijke Staten inbreuk kunnen maken.

»Indien men beweert dat deze positie der afzonderlijke Staten reeds daardoor gevaarlijk wordt, dat zij ten opzigte van het bondgenootschap de verpligting op zich zullen nemen om ook de onafhankelijkheid en het bestaan der zoogenoemde niet-Duitsche provincien van Oostenrijk en Pruissen te verwaarborgen, en om die mogendheden des noods met kracht van wapenen tot dat einde te ondersteunen, dan verliest men uit het oog, dat diezelfde verpligting reeds volgens het oude bondgenootschappelijke beginsel bestond. Of zou men meenen, dat de afzonderlijke bondsstaten hunne medewerking zouden kunnen weigeren tot een offensieven oorlog tegen eenige provincie dier mogendheden indien men toegeven moet, dat elke oorlog die eenige provincie dier mogendheden bedreigt, tevens hare onafhankelijkheid en haar bestaan als *Duitsche* mogendheden bedreigt?

»Kan men ter goeder trouw gelooven, dat het Duitsche bondgenootschap aan Oostenrijk in zijne oorlogen van 1848 en 1849 hulp en bijstand zou hebben kunnen weigeren, indien het daartoe in staat geweest was en niet zelf in een wanhopigen toestand verkeerd had? Zou het Duitsche Bondgenootschap een onverschillig aanschouwer van de omwentelingen in Hongarije en Italie hebben willen, of *regtens kunnen*, blijven? Wij twijfelen er aan, te meer omdat, ofschoon het Duitsche Bondgenootschap een zuiver defensief verbond is, zulk een verbond toch niet de bevoegdheid in zich heeft om af te wachten tot dat de tegen eenen Bondsstaat gerigte oorlog het grondgebied des Bondgenootschaps bereikt hebbe; zoodanig verbond verpligt integendeel het Bondgenootschap om zulk een aanval voor te komen, en bij gevolg den Bondsstaat in kwestie zoowel in zijne aangrenzende vreemde provincien als in zijne zuiver Duitsche gewesten ongeschonden te handhaven.

— Volgens de laatste telling bestaat de bevolking de Staten van het Duitsche tolverbond uit ruim 29,800,0 zielen. Hiervan komt voor de bevolking der Pruissische staten ruim 16,669,000 zielen, die van Luxemburg bedraagt 189,783.

— Den 15 werd te Flensburg de vergadering der notabelen door den voorzitter, graaf Bille Brahé, geopend met eene aanspraak waarin hij onder anderen betuigde dat de Deensche regering bij voortduring door den leg digste, gevoelens van verzoening bezield was, ten bewijze waarvan ook de laatstelijk uitgevaardigde amnestie gebragt werd. Van zijnen kant de Deensche taal bruikende, verklaarde hij dat het aan ieder der le

vrij zou staan zich naar goedvinden van de Deensche of van de Duitsche taal te bedienen, zijnde het voornemen der regering om de kwestie der taal zooveel mogelijk op den voet van volkomen gelijkheid van regten te regelen. Aan de notabelen zijn daarop de voorstellen der regering betrekkelijk de regeling der betrekkingen tusschen Denemarken en de Hertogdommen voorgesteld.

— Men wil weten, dat de zaak der uitgewekenen in Turkije naar den wensch van Oostenrijk geregeld is. Kossuth en de overige uitgewekenen, die zich nog te Kiutahia bevinden, zullen daar onbepaald blijven en de Porte zal een gestreng toezigt op hen houden.

WEENEN, 18 Mei. (*per telegraaf*). Volgens een heden bekend geworden Keizerlijk patent, zal het gezamentlijke met gedwongen koers in omloop zijnde papierengeld van den staat, niet over de 200 millioenen vermeerderd mogen worden. De nationale bank zal geene grootere uitgifte doen van banknoten voor staatsbehoefte. De onderhandelingen zullen bespoedigd worden, om langzamerhand het papier en geld met gedwongen koers in te trekken.

ITALIE.

Een berigt uit Rome van 9 Mei meldt dat tot gouverneur van de bank in de pauselijke staten is benoemd Graaf Philippo Antonelli en tot onder-gouverneur, de heer Antonio Costa. Deze beide benoemingen zijn door Z. H. den Paus bekrachtigd.

De generaal Gémeau heeft te Rome een dagorder uitgevaardigd, die op de troepen eene goede uitwerking deed. Hij vermaant hen tot voorzigtigheid, doch verzoekt hen tevens de wapens te gebruiken, ten einde de eer hunner uniform te bewaren en hunne eigene veiligheid te verzekeren.

BELGIE.

BRUSSEL, 19 Mei. Men zegt dat de president der Kamer van Vertegenwoordigers de heer Verhaegen, bij Z. M. ontboden zijnde, zwarigheid gemaakt heeft om een nieuw ministerie zamen te stellen. Evenzoo verzekert men, dat na afloop van deze conferentie de heer Dumon-Dumortier, President van den senaat, bij den koning ontboden is.

Later heeft de Koning den heer de Meulenaere ontboden. Ook de heer Dumon-Dumertier had bedankt voor den aangeboden last om een kabinet zamen te stellen.

Men gelooft, dat alleen de heer Frère werkelijk zal aftreden.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 20 Mei.

BEVALLEN (16 Mei): S. Mendes da Costa, geb. Teixeira de Mattos, Z.-S. van Biema, geb. Lehren, D. — (17 Mei): G. Toe Laer, geb. Nieuwenhuysen, doode Z.-P. S. Weimar ten Cate, geb. Beckering. — (18 Mei): M. S. C. J. van Dijk, geb. Bakker, Z.-M. G. Reyffert, geb. Hendriks, D.

OVERLEDEN (17 Mei): H. Storm, 50 j. - W. Hageman, 56 j. — (19 Mei): G. van Kuyk, 59 j.

HANDELSBERIGTEN.

Batavia, 27 *Maart*, 1851.

INVOER. — *Manufacturen.* 6/4 Hollandsche Calicots en Madapollams hebben zich 6/4 verbeterd, met aanzienlijken omzet. Zoowel 6/4 als 7/4 is steeds in vraag, terwijl 5/4 meer verlaten is. Ook Engelsche Calicots en Madapollams zijn in vraag, alsmede effen wit Jaconets, in middel en fijne soorten. Neteldoeken niet verlangd, maar geverfde Katoenen wel te plaatsen. In gedrukte Katoenen met eenigen omzet, ook in geweefde Stukgoederen, geweefde Doeken, Kain Pandjongs en Sarongs. Lakens in ordinaire en middelsoorten blijven te plaatsen; fijne soorten zelden gevraagd. Lasting en Orleans iets aangenamer, alsmede Molton en wollen Dekens. Tafel- en Servetgoed ontbreekt in de eerste hand. Kousen en Sokken laag in prijs. Mule Twist in vraag tot vorige noteering. Adrianopel-Rood-Twist wordt hoog gehouden.

Metalen flaauw. Zweedsch IJzer *f* 11 en 11,50. Engelsch IJzer te vergeefs tot *f* 6,75 aangeboden, Staal gevraagd, doch niet boven *f* 14 te plaatsen. Blad Koper is gedaan voor *f* 100 en blijft tot dien prijs aangeboden. Zoo mede Koperen Spijkers. IJzeren Spijkers beginnen eenige verbetering te ondervinden. Blik tot *f* 25 grif te plaatsen. Bandijzer onverkoopbaar.

Provisien. Boter; van de laatste aangevoerden 5000 vaatjes zijn 1800 v. zijn tot *f* 8 verk., puike en gezochte merken zijn tot deze prijzen grif te plaatsen. Puike Leidsche en Zoetemelksche Kaas *f* 3,50, mindere kwal. mits gaaf *f* 2,50. Meel niet voorhanden.

Dranken. Genever. Aanvoer: 1[illegible] kelders. De verkoop gaat uiterst moeilijk, 5000 kelders [illegible] *f* 5,50 in Entrepot losgelaten. Madera Wijn en Cognac onverkoopbaar. Roode en Rijnwijn zonder vraag. Valk-Bier op fust a *f* 50 Haantjes-Bier op flessen bij voorkeur grif te plaatsen.

UITVOER. — *Arak* met belangrijke omzettingen tegen *f* 52,50, *f* 55,— en *f* 57,—.

Cassia Lignea; met veel orders doch niet aan de markt.

Cassia Vera. Hierin zijn gedaan 1000 pikols à *f* 18,— en 120 pikols à *f* 18,50.

Koehuiden, met veel vraag doch zonder voorraad en *f* 180,— op kontrakt vergeefs geboden. Buffelhuiden niet te bekomen.

Indigo met veel vraag en alle puike merken werden grif genomen voor *f* 3,95 en *f* 4,—; doch thans voor *f* 3,95 verpakt aangeboden.

Koffij. Te Padang zijn van 21 Februarij 7774 pikols, 600 opgehouden; het verkochte gold gemiddeld *f* 20. Er schijnt op Sumatra's Westkust veel voorraad. Te Batavia zijn gedaan 300 pikols Pamanoekan a *f* 30. Te Samarang zijn 6000 pikols, en te Soerabaija 2000 pikols Solo Koffij, vroeger ingekocht voor Europesche rekening, na het arrivement der laatste mail, op order van daar, tot weder verkoop aangeboden a *f* 28 doch nog niet geplaatst. 10000 pikols Solo Koffij zijn te Samarang op kontrakt verkocht a *f* 25 leverbaar in September eerstkomende. *Foelie*, *Kruidnagelen*, en *Notenmuscaat* zonder omzet.

Peper. Verkocht 300 pikols a *f* 14,75; 300 pikols a *f* 15,50; 400 pikols a *f* 13,50, en 600 pikols a *f* 13,50, een partijtje van 150 pikols bijz. goede kwaliteit a *f* 14. Te Padang waren 600 pikols peper verkocht a *f* 11, doch later terug gekocht a *f* 13, en *f* 13,25. Er is veel vraag voor China naar dit artikel.

Rijst. Tafelrijst niet aan de markt; Blanke Java: verkocht 150 koyangs a *f* 122.50; 150 koyangs a *f* 125; 250 koyangs a *f* 131; 100 koyangs a *f* 132; 300 koyangs *f* 133; en 150 koyangs a *f* 135.

Suiker. Te Batavia is de nog disponibele voorraad opgeruimd tot de volgende prijzen: 2000 pikols Jacatra a *f* 12,25; 1200 pikols Jacatra a *f* 12,50; 6000 picols Jacatra van *f* 12,25 tot *f* 12,50; 5000 pikols Jacatra wakke kwaliteit a *f* 11,75, 600 pikols Krawang a *f* 9; 1000 pikols Tagal wakke N°. 16 a *f* 14,50; 1000 pikols Tagal wakke N°. 10 a *f* 11,50 en 3000 pikols N°. 22 a 16,50. Te Samarang is de aanwezige voorraad van 1000 pikols N°. 16 afgezet a *f* 14,50. Te Soerabaija niets voorhanden.

Tabak. De oogst van dit jaar is buitengewoon gunstig, zoo in kwaliteit als in kwantiteit; te Soerabaya is gedaan a *f* 500 per Kodie, (van 1000 Amsterdamsche ponden); het aan de markt zijnde is op *f* 600 à *f* 60 gehouden. De oogst van Grisart is tot om en bij de *f* 500 verkocht. De oogst van Gyzing, bestaande uit 150,000 ℔, wordt denkelijk naar Europa geconsigneerd; men wil dat *f* 600 te vergeefs is geboden. De oogst Malang wordt gehouden op *f* 600 a 650; de oogsten Nicot en Cuba worden waarschijnlijk voor rekening der planters naar Amsterdam geconsigneerd. De oogst Geurige Plant wordt te Soerabaya geveild. De oogsten Lange en van der Sluis hebben voor alsnog geene vrije beschikking. Te Samarang is voor eene partij van 100,000 ℔ vergeefs *f* 600 per kodie van 1000 Amsterdamsche ponden geboden. De oogst Klein wordt hoogst waarschijnlijk naar Europa geconsigneerd.

Wisselkoers; overvloed van papier; op Holland a 95 pCt. op Engeland a *f* 12,75.

ROTTERDAM, 19 Mei. Meekrap. Werd weinig ter markt gebragt, en wederom ordinaire en middel onberoefde, waarvan de meeste *f* ½ a 1 boven onzen markt gehouden werden; heldere kwaliteiten bleven schaarsch. In 2/1 en 1/1 is weinig gedaan.

— De vraag voor Vlas was in de vorige week aanhoudende tot nagenoeg dezelfde prijzen. De voorraad wordt voornamentlijk in de mindere soorten beperkt. De aanvoer ter markt van heden was zeer klein en vond grootendeels koopers.

GRAANMARKT.

ROTTERDAM, 19 Mei. Van Zeeuwsche, Vlaamsche en Overmaassche Tarwe blijft den aanvoer klein, dezelve werd in de puike soorten tot iets hooger prijs grif weggekocht; mindere en afwijkende waren goed vorige prijzen waardig. Roode soorten prijshoudend, doch er is weinig in omgegaan. Poolsche stil.

Puike jar. Zeeuws., Vlaams. en Overm. 1849 *f* 219, 231; mindere en afwijkende *f* 195, 210; puike n. Zeeuws., Vlaams. en Overm. 1850 *f* 210, 225; mindere en afwijkende *f* 156, *f* 180; Blaauwe *f* 174, 183; Zomer *f* 171, 180. — 156, 164/2 ℔ Hoogl. Kleefs. *f* 260, 253, 255; 158/2 ℔ Kleefs. *f* 225; 162.2 ℔ n. Meurss. *f* 238; 158/2 ℔ dito Bovenl. *f* 220.

Rogge, Zeeuws en Vlaams. schaarsch aangevoerd en ruim zoo duur betaald. Vreemde Ongedroogde soorten met goeden handel tot nagenoeg vorige prijzen; Oude gedroogde prijshoudend.

Zeeuws. en Vlaams. jar. *f* 159, 171; Zeeuws. en Vlaams. nieuwe *f* 159, 177; Noord-Brabantsche dito *f* 147, 156. — 148/2 ℔ Fransche naar deugd *f* 158, 160, 161; 150/2 ℔ dito *f* 168; 153/2 ℔ Wolgaster *f* 176; 153/2 ℔ Pruissisch-Pommers. *f* 172; 152/2 ℔ Koningsberger *f* 168; 141/2 ℔ Riga *f* 138; 143/2 ℔ Oude Petersburger en Archangel *f* 146.

Gerst, Zeeuwsche en Vlaamsche Winter en Zomer zeer schaarsch en wederom *f* 3 hooger betaald.

N. Zeeuws. en Vlaams. Winter *f* 123, 129; dito dito en dito Zomer *f* 114, 117.

Haver, Zeeuwsche en Inlandsche met kleinen aanvoer ruim prijshoudend. Zeeuwsche en Polder Korte, N. *f* 84, *f* 105; Dito en dito Voeder *f* 66, 90. — 118.2 ℔ o. Groninger Dikke *f* 118; Nieuwe Inlands. Voeder *f* 90.

Boekweit in de beste soorten prijshoudend, vooral in Fransche was veel handel tot allerlei prijzen naar deugd. Op 140/2 ℔ Noord-Brabantsche *f* 188, 190, 192; Groot-Brabantsche *f* 190, 193, 195; Nieuwe Rijn *f* 180, 183; Dito Vlaams. *f* 180; Grofgran. Fransche *f* 155, 158; Dito dito *f* 145, 148, 150; nieuwe dito *f* 135, 140.

Paarde- en Duiveboonen blijven schaarsch, prijzen als voren. Nieuwe Zeeuwsche Paardeboonen *f* 144, 153; jarige dito dito *f* 135, 150; nieuwe Duiveboonen *f* 159, 171.

Erwten, Blaauwe waren beter te plaatsen: naar Witte was mede veel vraag; voor Oostzeesche is *f* 6 per Mud besteed. Nieuwe Walchers. Blaauwe *f* 210, 231; dito Zeeuws. dito ordinaire *f* 180, 210; dito dito dito groote *f* 240; 270, dito dito Witte *f* 180, 195.

Witte en Bruineboonen waren tot genoteerde prijzen beter te plaatsen. Walchersche Witte *f* 261, 291; Zeeuws. dito *f* 240, 270; dito Bruine *f* 285, 360

Koolzaad werd hooger gehouden en zonde tot vorige prijzen koopers hebben gevonden; puik Zeeuwsch is van 49 tot 51½ £ gedaan. Eene partij van Calcutta aangevoerd is tot 39½ £ opgeruimd.

Lijnzaad, 108, 110 ℔ Calcutta is tot *f* 323 gedeeltelijk verkocht en 110 ℔ Liebau *f* 240.

Hennipzaad als voren *f* 195 geveild.

Kanariezaad in eenen doen, van *f* 6,50 tot *f* 7,25 per Mud naar deugd.

Bruin Mosterdzaad, nieuw *f* 15, 17, Geel dito dito *f* 9, *f* 11 per Mud.

Raapkoeken *f* 56, 58; Lijnkoeken *f* 85, 110 per 1040 St.

Ter Beurze is verkocht: Tarwe, 160/2 ℔ jarige Kleefsche *f* 259. — Rogge, 150/2 ℔ Limburger *f* 168; 144/2 ℔ Russische *f* 150; 148/2 Koningsberger *f* 160; 141/2 ℔ puike Archangel *f* 145; 145/2 ℔ Wittinne *f* 155. — Boekweit, Nieuwe fijne Fransche *f* 132; dito Rijn *f* 185; dito Limburger *f* 177.

SCHIEDAM, 19 Mei. Moutwijn *f* 10,37½, Jenever *f* 14, Amst. Proef *f* 15,25, per Ned. vat zonder fust zonder de belasting.

De aan-, uit- en doorvoer van levensmiddelen te Amsterdam, van 12 tot 17 Mei, zijn geweest als volgt:

Aanvoer:

Tarwe L. 419, 15 M. — Rogge L. 637, 10 M. — Boekweit L. 54, 25 M. — Garst L. 1. — Rijst 64757 ℔.

Uitvoer naar Zee:

Haver L. 8½. — Meel 655 ℔.

Doorvoer naar Zee:

Meel 1462 ℔.

Doorvoer naar den Rijn:

Rogge L. 56.

ANTWERPEN, 19 Mei. RIJST. Men heeft gedaan 185 v. nieuwe Carolina. In de andere artikelen ging niets meldenswaardigs om.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

		19 MEI 4½ u. gebl.	20 MEI 4½ u.		gebl.
NEDERL., Werkel. Sch. à 2½ pCt.		57⅝	57 9/16	57 11/16	57⅝
Dito Dito	3	67⅝	67½	67⅝	67 9/16
Dito Dito	4	88⅛	88⅛	88¼	88 3/16
Dito Obligatien O. I.	4	87 5/16			
Amortis. Syndic.	3½	88			
Handel-Maatschappij	4½	109	109		
Aand. Rijn-Spoorweg		91	91½		
Aand. Holl. S. M.					
Obligatien					
BELGIE, Obligatien 1844					
Cert. bij de Belg. Bank.	2½				
Dito bij Rotsch. en Volksv.		47⅜	47½		
FRANKRIJK, Obligatien	3	51⅝	51¾		
SPANJE bij *Ardoin* £ 85	5	16	15 15/16	16 1/16	15 15/16
Dito Dito » 510		16 1/16	15⅞	16⅛	15 15/16
Dito Onbep. Stukken		15 15/16			
Dito	3	39	39		
Dito Binnenl. 2400 P.		35¼	35⅛	35¼	35⅛
Coup. *Ardoins*		8⅝	8½	8⅝	
Passive		6 3/16	6 3/16	6¼	
Fransche Uitgest.		6	6		
PORTUGAL te Londen 5 pCt. nu 4		33¼	32 15/16	33⅛	33
Dito Dito		33⅛	32¾	33	32¾
RUSL. bij *Hope* 1798 en 1816	5	105⅜	105		
Dito Dito 1828 en 1829		104¼	104¼	104⅜	
Cert. bij d°. 1831 en 1833			94		
Dito	4½	96⅞	97	97 1/16	
Dito bij *Hope*	4	88	87⅞	87 15/16	
Dito bij *Stieglitz en C°.*		87½			
Dito bij id. 5de Serie	4				
Cert. te Hamburg	5				
Inschrijving in Assignat.	6		64⅜		
Cert. van dito		64 5/16	64⅜		
POLEN, Aand. à fl. 500					
Dito met Lot. » 300					
AMERIKA, Bank-Actiën		2 13/16	2 13/16		
PRUISSEN, Aand. met Lot. R. 50	*f*				
OOSTENRIJK, Metalliek	5 pCt.	70⅞	70¾	70¾	
Dito	2½				
Dito Nieuwe	2½	37⅝	37½	37⅝	
Dito Nieuwe	5	76 7/16	76½	76 9/16	76 7/16
Ween. Bank bij *Goll en C°.*		76⅞	77⅛		
Dito	4				
Aand. met Loting fl. 500	*f*				
Nieuwe dito » 250					
NAPELS, Cert. *Lam en Bouwer* 5 pCt.					
BRAZILIE te Londen 1824	5	90½			
Dito Leening 1843	5	88	88⅜		
Dito £ 200					
PERU	4½		78½		
MEXICO	5	33	32 11/16	32 13/16	32¾
VENEZUELA 6 pCt. nu	4	33½	33		
NEW GRENADA 6 pCt. nu	4½	16⅞	16 7/16		
ECUADOR			3 1/16	3⅛	
Grieken £ 500	*f*				

Den. 5 pCt. 100¾; Polen, Cert. 4 pCt. 77; Haarlemm. 103½.

Binnenlandsche fondsen goed prijshoudend, behalve 3% welke iets flaauwer waren. 3% Fransche een weinig hooger. Spaansche bleven over het geheel meer aangeboden en iets lager dan gisteren. Portug. insgelijks circa ½% lager. Van de overige vreemde fondsen waren Deenen ¼% hooger. Mexic. ¼% lager; de andere fondsen bij geringe handel meest alle nagenoeg onveranderd.

Koers van het Geld: Beleening 2½ pc., Prolongatie 2½ pc., Disconto 2 pc.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	*f* 56⅛	Livorno	2/m.	*f* 38¼
,,	zigt	,, 56⅝	Napels	,,	,, 81
Bordeaux	2/m.	,, 55¾	Petersburg	,,	[illegible]
,,	½/m.	,, 56	Weenen	6/w.	,, 27[illegible]
Madrid	3/m.	,, 242,—	Augsburg	,,	[illegible]
Cadix	,,	,, 243,—	Frankfort	,,	[illegible]
Seville	,,	,, 240,—	Hamburg	2/m.	[illegible]
Bilbao	,,	,, 241,—	,,	zigt	[illegible]
Lissabon	,,	,, 41½	Londen	2/m.	,, 11,7[illegible]
Porto	,,	,, 41½	,,	zigt	,, 11,80
Genua	2/m	,, 45½	Rotterdam		⅛

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 19 Mei. Belg. leen. 2½ pc. 50; 5 pc. 97[illegible] 1840, 5 pc. 99½; Spanje Ard. 5 pc. 16; Binnenl. 3 pc. [illegible] Coupons —; Rom. Leening —.

MADRID, 13 Mei. Spanje 3 pc. 36 3/16; Ardoins [illegible] Uitg. Schuld 6⅞; Coupons 8⅞.

FRANKFORT, 18 Mei. Met. 5 pc. 74¾; id. 4½ pc. 65½; 1½ pc. ... Bank-Actien 1140; Spanje, Binnenl. 3 pc. 35¼;

NIEUWSTIJDINGEN, BETREFFENDE INTRESTBETALINGEN, UITLOTINGEN, GELDLEENINGEN, ENZ.

PRIJZEN VAN COUPONS EN LOSBARE OBLIGATIEN.

Metalliek . .	f 23,70 à 75	Pruissische . .	f 34½ à —
Napelsche . .	23,— „ —	Spaansche . .	— „ —
Div. in Ent. . .	11,72½ „ —	Hamb. Russ. . .	35½ „ —
Eng. Russen . .	— „ —	Russ. in Z. R. . .	36½ „ —
Fransche . . .	56½ „ —	„ Pap. . .	— „ —
Belgische . . .	56½ „ —	Pools. in Fl. . .	27½ „ —

SPECIE-COURS.

GOUDEN SPECIEN.

Stukken à f 10 per Stuk	f 9,65 à 9,70
Oude Gerande Dukaten	» 5,60 » 5,70
Wigtige Souvereinen	» 11,75 » 11,85
» Pistolen	» 9,50 » 9,60
Stukken van 20 Francs	» 9,40 » 9,50
Baren Goud en Specien à f 1442,60 per Ned. ℔ fijn	10½ à 11½ pc.

ZILVEREN SPECIEN.

Piasters per Stuk	f 2,55 à 2,60
Stukken van 5 Francs	» 2,34 » 2,37
Brabandsche Kroonen	» 2,65 » 2,70
Fransche	» 2,70 » 2,75
Pruissische Daalders	» 1,74 » 1,77
Zilver 1000 à 980	f —,— à —,—
» 900 à 700	» 104,50 » 105,—

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM 20 Mei. Volgens brief van Batavia van den 28sten Maart was het schip Sphijnx, Kapt. Wigman, aldaar met eene lading Suiker, Koffij en Rijst, naar California bevracht en verhuurd voor 5,000 Dollars, — volgens aldaar van China ontvangen berigten, zou het schip Ternate, Kapt. Cars Czn., van daar met eene lading Thee derwaarts vertrekken.

— Kapt. van Velthoven, van Hartlepool te Batavia aangekomen, rapporteert gezien te hebben, het schip Prins van Oranje, Kapt. van der Zweep, van Rotterdam naar Batavia, zeilende onder noodtuig, hebbende alle drie de masten verloren, overigens scheen het schip in goeden staat te zijn, daar de kapitein geene adsistentie verlangde.

— Het schip Amstel, Kapt. van Duin, van hier naar Batavia, met schade te Portsmouth binnengeloopen, heeft, na opheffing van het arrest, een aanvang gemaakt met repareeren.

ROTTERDAM 19 Mei. Het schip Ida Elisabeth, Kaptein Kleinhouwer, van Batavia herwaarts gedestineerd (vertrokken 21 Januarij) is, volgens berigt van den torenwachter te Vlaardingen, in Helvoet binnengekomen.

PORTSMOUTH 16 Mei Het schip Willem Barendsz. Kapt. Landzaat, van Banjoewangie naar Amsterdam, alhier met schade binnengeloopen, is van de helling gelaten, en heeft een aanvang gemaakt met het weder innemen der lading.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 19 Mei. L. Tuk, Java, Banjoewangie. - F. Gollards, Cornelia en Henriette, id. - J. Jones, Ocean Queen, Cuba, I. v. Weymouth. - C. Ruiten, Antje, Havana. - J. F. Smith, Klasina Bruins, Bordeaux. - J. W. Visser, Ceres, id. - E. le Clère, Aimable Virginie, St. Malo. — Gisteren nog: J. Jensen, Sofid, Havana.

HELVOET, 17 Mei. W. Leverstein, Jonge Arie, Nickerie. - J. Mouthaan, Admiraal Ver-Huell, (s.) Havre. - J. Maresal, Hambourg, (s.) id. — Gisteren nog: J M. Lesquel, l'Asmel, Vannes. - E. Goedknegt, Jonge Arie, Lissabon.

BATAVIA, 25 Febr. Muntendam, Willem I, Hong Kong. — 3 Maart. De Boer, Henrica, Amsterdam, den 16 Maart naar Onrust verzeild. — 7 Maart. Achenbach, Johanna Cornelia, Onrust, den 15 Maart naar Tagal verzeild. — 8 Maart. Wiarda, Mercurius, Amst. — 9 Maart. Bok, de Leeuw, Macao, de laatste den 21 dito n. Samarang verzeild. — 11 Maart. Hofkamp, Prins Frederik der Nederlanden, Amst. - Brandligt, Twee Godfrieds, Calcutta, den 23 Maart naar Soerabaya verzeild. - Kramer, Wassergeus, Cheribon, de laatste den 18 Maart naar Amsterdam vertrokken. — 16 Maart. Gorter, Johanna Maria Christina, Amsterdam. — 21 Maart. Klein, Magdalena, Calcutta.

UITGEZEILD:

BATAVIA, 23 Febr. Barry, Constance, Boston. — 27 Febr. Ruysch, Gerardus Jacobus, Rott. — 1 Maart. Sjoberg, Balder, id.

GEPRAAIDE SCHEPEN.

Kapt. Gollards, van Panaroekan in Texel binnen, rapporteert gepraaid te hebben:

Den 20 Maart op 28° 4' Z. Br., 8° 4' O. L.: Mercator, kapt. Brouwer, van Banjoewangie naar Rott. — Den 2 Mei op 35° 8' N. Br., 34° 10' W. L.: Nijverheid, kapt. van der Valk, van Patjitan n. Amst.

CARGA-LIJSTEN.

AMSTERDAM.

BANJOEWANGIE, Java, Tuk: 7,857 b. Koffij; 946 kann. Suiker, 686 sch. Tin, 82 k. Indigo, 28 k. Cochenille, 1,594 boss. Bindrottingen, N. H. M.

BANJOEWANGIE, Cornelia en Henriette, Collards: 5,090 b. Koffij, 2,173 kann. Suiker, 718 sch. Tin, 1,762 boss. Bindrottingen, N. H. M.

BORDEAUX, Vrouw Geertje, Bakker: 320 oksh. Wijn, J. T. Liotard en Comp.; 6 f. Brandewijn, P. Hoppe; 3 f. dito, Erven Wed. H. Warnink; 10 k. Vruchten, A. Bernonill; 40 oksh. Wijn, P. C. de Cock, te Rotterdam; 247 oksh., 11 k. Wijn, 8 b. Anijszaad, 2 f. Rocou, Diverse Koopmanschappen, Diverse en Order; 3 oksh., 8 k. Wijn, ...y en Comp, te Rotterdam.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 20 Mei in lading naar:

Keulen	W. Mintz, Herman.
	Joh. Wemmers, Coln N°. 7.
Wesel	J. H. C. de Graeff, het Vertrouwen.
Frankfort en *Coblentz*	G. Haentjes, Frankfort N°. 23.
Duisburg	H. J. Kamp, Vlijt en Hoop.
Straatsburg	A. Joosten, Frankfort N°. 22.
Mainz	F. Baumans, Jonge Pauline.
Manheim	P. C. Vonck, Friedrich Lauer.
Ludwigh. en *Heilbron*	Jh. Ludewig, Concordia
Maastricht	C. Montfrooi, Op Hoop van Zegen.
Venlo en *Roermond*	F. Koppelaars, l'Hirondelle. (Beurt L. de Rijk en C°.)
Tiel	F. den Hartog, de Vrouw Geertruida.

MANNHEIM, 5 Mei aangekomen:

P. M. Itschert, van Amsterdam, 12 dagen reis.

KEULEN, 19 Mei in lading naar:

Amsterdam	Kapt Wilson	Cölln N°. 10.
Rotterdam	„ Linkewitz	„ „ 12.

Rijnhoogte	ARNHEM	18 Mei	3 el	0 dm	
	KEULEN	19 „	11 vt.	3 „	

PRIJZEN DER PERCEELEN,

Geveild op Maandag 19 Mei, in het O. Z. Heeren Logement.

N°. 1 Een Huis, Achterhuis en Erve, Warmoesstraat, N°. 277; f 5525, f 350, A. B. van Cooth.

2. Twee Huizen en Erven, Koestraat, in den tweeden Hoefijzersgang, N°. 1036 en 1037; f 825, f 60, F. Reysenbach.

3. De Hofstede *Wisseloord*, te Muiderberg, groot b. 7,2930; f 15100, f 10, B. Langerhuizen.

4. Eenige stukken Bouwland en Hakhout, bij Muiderberg, groot b. 2,60; f 725, f 60, N. Smit.

5. De Hofstede *Berghuizen*, belend N°. 3 en 4, groot b. 10,3876; f 6000, f 100, J. Perk.

6. De Boeren-Hofstede *Zonnevecht*, in den Keverdijkschen Polder, Gemeente Weesper-Carspel, groot b. 20,33, N°. 13; f 13850, f 1600, J. van Dijk.

7. Het Buitenverblijf *Veldzigt*, in 's Graveland, N°. 53; f 2025, f 125.
8. Een Huis en Erve, naast Perceel N°. 7, N°. 52; f 825, f 80.
9. Een Koetshuis, Stalling en Erve, N°. 53; f 600, f 50.
} f 3705, f 125, J. Nachenius, Fz.

10. Eenige Kampen Weiland en Griendbosch, in den Stichts-Ankeveenschen Polder, bij 's Graveland, groot b. 9,4718, benevens eene Erfpacht, groot f 8 's jaars, op een Huis en Erve, in Ankeveen, N°. 702; f 2325, f 800, P. Subiese.

11. Een Perceel Boschgrond, in Hilversum, groot b. 1,2460; f 225, f 100, J. Perk.

12. Een Perceel Grond, als voren, groot b. 1,1280; f 225, f 50, Denzelfden.

13. Een Huis, Achterhuis en Erve, Anjelierstraat, N°. 44; f 1700, f 25, H. G. Scheltema.

14. Twee Huizen en Erven, Anjeliersgracht, N°. 5031 en 5032; f 330, f 16, F. Reysenbach.

15. Een Huis, twee Achterhuizen en Erven, Anjelierstraat, N°. 4719 à 21; f 2000, f 200, N. Smit.

16. Een Huis en Erve, Lange Leidsche Dwarsstraat, N°. 99; f 1225, f 175, R. W. Hartgerink.

17. Een dito, Vinkenstraat, N°. 2296; f 1500, f 150, N. Smit.

18. Een dito, als voren, N°. 2368; f 950, f 40, G. H. Broekhuizen.

19. Een dito, 2de Egelantiersdwarsstraat, N°. 3936; f 1650, f 16, D. de Vriend.

21. Een Huis, Achterhuis en Erve, St. Anthonies Breestraat, N°. 67; f 3600, f 7, P. Subiese

22. Een Huis en Erve, Oude Teertuinen, N°. 216; f 5900, f 25, Opgehouden.

23. Een dito, Nieuwe Looijersstraat, N°. 5110; f 1750, f 125, H. F. Brugman.

24. Een dito, Baangracht, N°. 5247 en 5248; f 1275, f 125, J. H. Degens.

25. Twee Huizen en Erven, Overtoomschen Weg, N°. 1 en 2; f 700.
26. Twee dito's, als voren, N°. 3 en 4; f 760, f 4.
} f 1464, f 2, J. F. Schutte.

N°. 20 is niet geveild.

ADVERTENTIEN.

AANBESTEDING.

PASTOOR en KERKMEESTEREN van de R. K. Gemeenten van *Rijnsaterwoude* en *Leymuiden*, zijn voornemens, onder nadere approbatie op Dingsdag den 27 Mei 1851 des voormiddags ten 11 ure, in het Raadhuis der laatstgenoemde Gemeente in het openbaar aan te besteden:

Het maken van eene NOODKERK, het afbreken der Oude Kerk en het Bouwen van

EENE NIEUWE KERK EN TOREN.

De bestekken zullen ter lezing liggen: te *Amsterdam*, in het Vosje, te *Haarlem* in de Kroon, te *'s Hage* in 't Zuid-Hollandsche Koffijhuis, te *Leyden* in de Paauw en bij FRANCKEN in het Noordeinde, te *Rotterdam* bij FRIJTHOFF, te *Dordrecht* bij BODIER, te *Gorinchem* bij VAN ALPHEN, te *Arnhem* bij den DOCTER, te *Utrecht* bij DE GROOT, te *Rijnsaterwoude* bij AKERBOOM, en te *Leymuiden* bij VAN DER BRUGGEN; alsmede aan de Pastorij, alwaar ook de teekeningen bezigtigd kunnen worden. Ook zullen bestekken te bekomen zijn tegen betaling van f 1. bij den Boekhandelaar J. W. VAN LEEUWEN te Leyden.

Daags voor de besteding des morgens ten 11 ure zal de aanwijzing in loco gedaan worden. (1108)

(1121) Men biedt tot zeer geringe prijzen te Koop: Acht Verschillende en Extra Rijke Paren **COMMUNIEBANK-KANDELAARS**, ter hoogte van 59c. tot en met 1m. 60c., alsmede eene **KASUIFELENKAST** met 15 Laden. Te bevragen onder letter O. bij den Boekhandelaar P. T. BRAAM, te Rotterdam.

(1118) Men presenteert uit de hand, en tegen zeer matige prijzen te Koop, om dadelijk of later over te nemen, een goed bruikbaar **KERK-ORGEL**, waarvan het *Manuaal* is: Holpijp 8 voet, Pressant 8 vt. Fluit 4 vt. Bourdon 16. Discant Nagart 2 vt. Flageolet 1 Bas-Mixtuur 3 sterk; en boven *Clavier*: Holpijp 8 voet, Pressant 8. Discant. Viola de Gamba 8 vt. Discant. Fluit 4 vt. Pressant 2 vt.; benevens een' fraaijen antieken **PREEKSTOEL**, klein van omvang en beiden zeer geschikt voor eene niet groote kerk.

Adres in persoon of met *franco* brieven bij den heer SCHRIMPF, Fabriek en Magazijn van Piano-Fortes, op de Groote Markt, N°. 131, te 's Hage; zijnde de voorwerpen dagelijks te bezigtigen.

GENEZING *van een zweerend been, door de Zalf en Pillen van HOLLOWAY.*

De Heer JOHN OLIVE in Gelon te Port Philip, heeft in den Melbourne Morning Herald onder dagteekening van den 22 Junij 1849, het volgende doen bekend maken: »Sedert drie jaren was ik lijdende aan een zweerend been, en de beste heel- en geneeskundige middelen in Melbourne en van Diemensland die ik gebruikte, bleven zonder goed gevolg, toen ik hoorde verhalen van de bewonderenswaardige genezingen door de Pillen van HOLLOWAY in deze landen. Ik besloot dus daarvan gebruik te maken, en mij stiptelijk gedragende naar de daarbij gegevene voorschriften, had ik het genoegen binnen weinig tijds mijn been genezen te zien.

(Was geteekend) JOHN OLIVE.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt: *Doosjes Pillen* à f 0.90, f 2.10, f 3.30, f 7.75, f 15.50, f 23,50.

Potjes Zalf à f 0.90, f 2.10, f 3,30, f 8.15, f 15.90, f 23.90.

Zijn op franco aanvragen à contant te bekomen bij W. C. VAN DORT te *'s Hage*, bij A. P. MILIUS te *Utrecht* en bij J. STREATMAN, hoofd depothouder te *'s Bosch*, alsmede te *Londen*, Strand 244, *Holloway's Etablissement.* (1041)

(1119) De Boekhandelaar J. A. VAN BELLE te Rotterdam, neemt de vrijheid door deze te herinneren aan de tijdelijke prijsvermindering van **STAFFORD'S GROOT EPISTEL- en EVANGELIEBOEK**, zijnde tot den 30 der volgende maand f 1.50 in plaats van f 2.40.

Hij maakt tevens opmerkzaam op de door hem uitgegevene werkjes, die zeer geschikt zijn om als prijsjes bij verschillende gelegenheden te worden uitgereikt, en bij getallen tot laaggestelde prijzen worden afgeleverd, als:

I. **NUTTIGE en HEILZAME ONDERRIGTINGEN** voor kinderen, door J. DE ZWAGER, R. C. Pastoor. Prijs 12½ Cents. Per 25 Ex. f 2.50. Per 50 Ex. f 4.00. Per 100 Ex. f 7.00

II. **EENIGE WEINIGE DER VELE REDENEN**, die een Katholiek voor immer aan zijn geloof moeten hechten. Prijs 20 Cents. Per 25 Ex. f 4.00. Per 50 Ex. f 7.00. Per 100 Ex. f 12.00.

III. **GESCHENK VOOR DE BEMINNELIJKE JEUGD**, haar aangeboden op den schoonsten dag haars levens, den dag der eerste H. Communie. Prijs 20 Cents. Per 25 Ex. f 4.00. Per 50 Ex. f 7.00. Per 100 f 12 00.

IV. **DE ENGELACHTIGE DEUGD**, door CLAUDIUS ARVISENET, naar het Fransch, door H. VAN LUENEN, R. C. Pastoor te Haarlem. Prijs 50 Cents. Per 12 Ex. f 4.80. Per 25 Ex. f 8.75. Per 50 Ex. f 15.00. Per 100 Ex. f 25.00.

OVER DE NAVOLGING VAN CHRISTUS, door THOMAS À KEMPIS, zeer correcte uitgave. Op nieuw naauwkeurig overgezien door eenen R. C. Priester. Prijs 70 Cents. Per 12 Ex. f 7.00. Per 25 Ex. f 12. Per 50 Ex. f 23.00. Per 100 Ex. f 40.00.

Bij den Uitgever dezer Courant is van de pers gekomen: *Prijs 25 Cents.*

DE

JEZUIETEN.

Een Woord van Toelichting,

DOOR

J. A. ALBERDINGK THIJM.

Te Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.